

Recensie

Titel: Gerard Heineken. De man, de stad en het bier

Auteur: Annejet van der Zijl.

Uitgeverij: Em. Querido's Uitgeverij B.V. Amsterdam

Jaar: 2014.

ISBN: 978 90 214 5544 0

256 pagina's; rijk geïllustreerd

Het was de auteur al eerder gevraagd een biografie te schrijven over de familie Heineken. Uiteindelijk ging ze op het toenmalige verzoek van Freddy Heineken niet in, omdat ze niet een onafhankelijke manier van werken kon krijgen. Het is er alsnog gekomen, hoewel de huidige biografie geschreven is rond de persoon 'Gerard Heineken', eens de oprichter van het wereldwijde concern. Gerard Adriaan Heineken, wat was er van hem bekend? Vrijwel niets en met dat in gedachten kan gesteld worden dat Annejet van der Zijl een pracht document met het boek 'Gerard Heineken. De man, de stad en het bier' heeft gemaakt.

Het verhaal rond Gerard Heineken speelt zich af in de tweede helft van de negentiende eeuw, een tijdperk dat Amsterdam ver was weggeleden en in een verpauperde staat verkeerde. De gemiddelde leeftijd van een hoofdstedeling kwam vaak niet boven de 35 jaar uit en nieuwgeborenen bereikten vaak niet eens het einde van het eerste levensjaar. Allerlei ziekten dwaalden rond en men leefde doorsnee in zeer arme omstandigheden. Het was, zo blijkt uit het onderzoek van Van der Zijl, ondermeer Gerard Heineken en een aantal andere voorname Amsterdammers die zich hebben ingezet tot de industrialisatie van de hoofdstad, maar ook tot het op hoger niveau brengen van de leefomstandigheden.

Zonder enige kennis van het beroep 'bierbrouwer' besloot hij een noodlijdende brouwerij over te nemen en deze in de loop van de jaren uit te bouwen tot een nu wereldwijd bekend merk. Dit is uiteraard niet zonder strijd en tegenslag gegaan. Zo werd er ondermeer een filiaal in Rotterdam opgezet en het gevecht aangegaan met een ander bekend biermerk, dat later werd overgenomen; Amstel. Maar Gerard Heineken was, met anderen, ook verantwoordelijk voor diverse projecten die in de tweede helft van de negentiende eeuw werden gerealiseerd. Om maar een aantal te noemen: het tot stand brengen van zowel het Stedelijk als Rijksmuseum. Maar ook stond hij aan de wieg van de Telegraaf. In: 'Gerard Heineken. De man, de stad en het bier' wordt uiteraard ook dieper ingegaan op de familiere banden van de Heineken's en komt het tot enkele zeer verrassende conclusies. Een prachtig portret gemaakt door Annejet van der Zijl van één van de belangrijkste industriëlen uit de negentiende eeuw.

Hans Knot